

Ήμouνα κι εγώ εκεί.

Λίγα λόγια για το θέμα της παράστασης του Ολοήμερου Τμήματος της Ε' Τάξης του 2^{ου} Δημοτικού Σχολείου Κορυδαλλού που προετοιμάστηκε στα πλαίσια του μαθήματος της Θεατρικής Αγωγής και παρουσιάστηκε στους μαθητές και το εκπαιδευτικό προσωπικό του σχολείου κατά τις τελευταίες εβδομάδες λειτουργίας του σχολείου για το σχολικό έτος 2003-04.

Θέμα της παράστασης που παρουσιάστηκε ήταν η δραματοποίηση των ελληνικών λαϊκών παραμυθιών «βρεμένα είναι ή ξερά;»¹ και «κάποτε ριζώνουν και τα λόγια»², τα οποία περιλαμβάνονται και σε σχολικά εγχειρίδια.

Τι είναι όμως λαϊκά παραμύθια και ποια η διαφορά τους από τα άλλα; Πώς λέγονται τα άλλα παραμύθια; Λαϊκά παραμύθια είναι τα παραμύθια εκείνα που δεν γράφτηκαν από κάποιο λογοτέχνη σε βιβλίο, όπως π.χ. ο Άντερσεν έγραψε το λόγιο (ή αλλιώς λογοτεχνικό) παραμύθι του *Ασχημόπαπο*, αλλά διαδόθηκαν από στόμα σε αυτί και από αυτί σε στόμα. Οι ρίζες των παραμυθιών αυτών χάνονται στα βάθη των αιώνων, κανείς δεν γνωρίζει ποιος ήταν αυτός που τα σκέφτηκε πρώτος ούτε ποια ήταν η πρωταρχική τους εκδοχή. Άλλωστε σώζονται τόσες διαφορετικές εκδοχές τους, και σε τόσα διαφορετικά μέρη, που δεν μπορούμε καν να βρούμε από ποιο μέρος ξεκίνησαν. Χαρακτηριστικό είναι το «κάποτε ριζώνουν και τα λόγια», το οποίο συνδέεται φανερά με το μύθο του Μίδα, και του οποίου σώζονται τουλάχιστον τέσσερις εκδοχές, από τη Ζάκυνθο, τον Πόντο, την Ήπειρο και τη Θράκη³.

Πώς σώθηκαν όμως; Ίσως οι παππούδες μας να μπορούν να μας εξηγήσουν αυτό καλύτερα, ιδιαίτερα αν πέρασαν τα παιδικά τους χρόνια στην επαρχία. Τα παλιά χρόνια, όταν δεν υπήρχε το ραδιόφωνο, ούτε βέβαια η τηλεόραση, οι άνθρωποι, μικροί και μεγάλοι, ψυχαγωγούνταν με τα παραμύθια. Μαζευόταν το βράδυ όλη η οικογένεια στο σπίτι, το χειμώνα μπροστά από το τζάκι, το καλοκαίρι αλλού, και ο παραμυθάς της οικογένειας έλεγε, χωρίς βέβαια να τα διαβάσει, παραμύθια. Όταν μάλιστα ένας παραμυθάς ήξερε πολλά παραμύθια και κατείχε την τέχνη της αφήγησης, μαζευόταν πολύς κόσμος στο σπίτι του και αφήνονταν όλοι στη γοητεία του παραμυθιού. Το περίεργο ήταν ότι όχι μόνο ο παραμυθάς ποτέ δεν ξεχνούσε το παραμύθι, αλλά επίσης αυτοσχεδίαζε, γι' αυτό ποτέ δεν το κατέστρεφε, αλλά πάντα έφτιαχνε μία καινούρια εκδοχή.

¹ Βλ. *Ελληνικά παραμύθια*. Εκλογή Γ.Α. Μέγα, εικόνες Φώτη Κόντογλου και Ράλλη Κοψίδη. Σειρά πρώτη. Δέκατη τέταρτη έκδοση. Αθήνα: Εστία 2002. Σελ. 187-[188].

² Ο.π., εικόνες Ράλλη Κοψίδη. Σειρά δεύτερα. Δωδέκατη έκδοση. Αθήνα: Εστία 2003. Σελ. 217.

³ Ο.π.. 238.

Όλα τα παραμύθια ήταν και για τους μεγάλους και για τους μικρούς; Όχι. Υπήρχαν κάποια παραμύθια τα οποία τα έλεγαν οι μεγάλοι μεταξύ τους, αφού είχαν βάλει τα παιδιά να κοιμηθούν. Τα παραμύθια που παρουσιάστηκαν δεν ανήκουν βέβαια σε είδη από αυτά που δεν θεωρούνταν κατάλληλα για παιδιά. Το «βρεμένα είναι ή ξερά;» ανήκει στις ευτράπελες διηγήσεις, ενώ το «κάποτε ριζώνουν και τα λόγια» ανήκει στα μαγικά ή ξωτικά παραμύθια, παρόλο που είναι κι αυτό αρκετά αστείο.

Υπάρχουν πολλά είδη παραμυθιών; Είναι πολύ διαφορετικά μεταξύ τους; Ναι, είναι πολύ διαφορετικά, όμως έχουν πολλά κοινά στοιχεία, κυρίως το χιούμορ και ένας διδακτικός τόνος χαρακτηρίζει το ελληνικό, τουλάχιστον, λαϊκό παραμύθι. Η σημασία των λαϊκών παραμυθιών είναι πολύ μεγάλη για όλα τα Έθνη επί Γης, γιατί αφ' ενός εκφράζουν τη λαϊκή τους σοφία, αφ' ετέρου τους υπενθυμίζουν την ιδιαίτερη ιστορία του πολιτισμού τους, αλλά και τις επαφές τους με άλλους πολιτισμούς και ορισμένες πανανθρώπινες αξίες. Γι' αυτό άλλωστε πριν από τέσσερις περίπου αιώνες σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες (στη Χώρα μας πολύ πιο πρόσφατα) άρχισαν διάφοροι συγγραφείς να καταγράφουν τα λαϊκά παραμύθια που ακούγονταν, με σκοπό να τα διασώσουν για πάντα μέσα από τα βιβλία.

Γιατί όμως ήθελαν να τα διασώσουν; Τα παραμύθια, όπως και οι μύθοι, είναι φανταστικές ιστορίες που ωστόσο κρύβουν μέσα τους μεγάλες αλήθειες. Πολλοί παραμυθάδες έκλειναν τις αφηγήσεις τους λέγοντας: «ήμουν κι εγώ εκεί», όχι για να πούνε ψέματα, αλλά ακριβώς για να δείξουν πόσο αληθινά είναι τα παραμύθια, παρόλο που κρύβουν σοφά την αλήθειά τους πίσω από φανταστικές ιστορίες.

Κάποιος πολύ εύστοχα έγραψε: «Οι μύθοι και τα παραμύθια απαντούν στα αιώνια ερωτήματα: “Πώς μοιάζει πραγματικά ο κόσμος; Πώς θα ζήσω εκεί; Τι να κάνω για να είμαι ο εαυτός μου”; Οι μύθοι δίνουν συγκεκριμένες απαντήσεις, ενώ τα παραμύθια κάνουν απλώς υποθέσεις: τα μηνύματά τους υπαινίσσονται λύσεις, αλλά αυτές οι λύσεις δεν διατυπώνονται ποτέ ξεκάθαρα. Τα παραμύθια αφήνουν τη φαντασία του παιδιού να αποφασίσει αν (και πώς) μπορεί να συμβεί στον εαυτό του αυτό που αποκαλύπτει η ιστορία για τη ζωή και για τη φύση του ανθρώπου»⁴.

**Ο Εκπαιδευτικός:
Περίτης Σπύρος,
Θεατρολόγος.**

⁴ Βλ. Bettelheim, Bruno: *Psychanalyse des contes de fées*. Traduit de l' américain par Théo Carlier. Robert Laffont, Pocket, [1976]. P. 73.

Επιλογή βιβλιογραφίας:

1. Αναγνωστόπουλος, Β. Δ.: Τέχνη και τεχνική του παραμυθιού. Δεύτερη έκδοση. [Αθήνα]: Καστανιώτης, Βασική Βιβλιοθήκη Προσχολικής Εκπαίδευσης, 1996. 259 σελ..
2. Ελληνικά παραμύθια. Εκλογή Γ.Α. Μέγα, εικόνες Φώτη Κόντογλου και Ράλλη Κοψίδη. Σειρά πρώτη. Δέκατη τέταρτη έκδοση. Αθήνα: Εστία 2002. 243 σελ..
3. Ό.π., εικόνες Ράλλη Κοψίδη. Σειρά δεύτερα. Δωδέκατη έκδοση. Αθήνα: Εστία 2003. 229 σελ..
4. Λουκάτος, Δημήτριος Σ.: Εισαγωγή στην ελληνική λαογραφία. Δ' έκδοση. Αθήνα: Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης 1992. Σελ. 140-151.
5. Σέξτου, Περσεφόνη: Δραματοποίηση: Το βιβλίο του παιδαγωγού-εμψυχωτή: Μέθοδοι-εφαρμογές-ιδέες. Αθήνα: Καστανιώτης, Βασική Βιβλιοθήκη του Νηπιαγωγού, 1998. Σελ. [71]-84.

Τα κείμενα της παράστασης.

Παρακάτω ακολουθούν τα θεατρικά κείμενα που προέκυψαν μέσα από το μάθημα της Θεατρικής Αγωγής και από τις πρόβες για την παράσταση. Παρουσιάζονται εδώ ως δείγμα της δουλειάς συγκεκριμένων μαθητών με τη διακριτική συμβολή και την καθοδήγηση του καθηγητή τους, και γι' αυτό δεν θα είχε νόημα να χρησιμοποιηθούν τα κείμενα από οποιονδήποτε χωρίς τη δική του παρέμβαση, αφού άλλωστε ακόμη και στην ίδια την τελική παράσταση των συγκεκριμένων θεατρικών οι μαθητές αυτοσχεδίασαν σε ορισμένα σημεία -χωρίς βέβαια να χάνουν το ρυθμό τους, που καθοριζόταν από την αφηγηματική δομή των παραμυθιών- καθώς αυτό είχαν εκπαιδευτεί να κάνουν.

❖ **Βρεμένα είναι ή ξερά;**

Όλοι: Μια φορά ήταν ένας τεμπέλης, από τους πιο μεγάλους τεμπέληδες του κόσμου.

Ο Τεμπέλης προχωράει αργά και στρώνει τα κουρέλια του στο κέντρο της σκηνής. Στέκεται όρθιος, δείχνοντας όμως παράλληλα την κούραση και την πείνα του.

Τεμπέλης: Αχ!... Πόσο πολύ πεινάω!...

Στη συνέχεια λιποθυμεί από την πείνα και πέφτει πάνω στα κουρέλια. Τον παίρνει ο ύπνος και μένει εκεί.

Μετά από λίγο ακούγεται ο κόκορας της Γειτόνισσας. Ο Τεμπέλης σιγά-σιγά ξυπνάει. Ανοίγει τα μάτια του, σηκώνει το κεφάλι του, τεντώνεται μουγκρίζοντας

και χασμουριέται. Ο κόκορας της Γειτόνισσας ξανακούγεται και έτσι ο Τεμπέλης αποφασίζει να σηκωθεί. Κάνει μια προσπάθεια αλλά δεν μπορεί. Τελικά ανακάθεται πάνω στα κουρέλια και λέει μέσα του:

Τεμπέλης: Αχ!... Πόσο πολύ πεινάω!... Δεν αντέχω άλλο! Χθες όλη μέρα δεν έφαγα τίποτα. Εφιάλτες έβλεπα στον ύπνο μου... Όμως τώρα τι να κάνω;... Θα ήθελα να φάω ψωμί, αλλά πώς να φάω αν δεν μου δώσουν; Δεν μπορώ να κάνω τον κόπο να πάω να ζητήσω, και άλλωστε κινδυνεύω αυτή τη φορά να μου δώσουν δουλειά αντί για ψωμί!... Α, το βρήκα! Θα κάνω τον πεθαμένο στα ψέματα!... Πιο καλά να με θάψουν, παρά να μου δώσουν δουλειά.

Ο Τεμπέλης ξαπλώνει, μένει ακίνητος και λέει δυνατά:

Τεμπέλης: Αχ!... Βοήθεια! Πεινάω.

Μετά από λίγο ακούγεται η Γειτόνισσα. Συνομιλεί με τους υπόλοιπους Γείτονες χωρίς να φαίνεται ακόμα κανένας.

Η Γειτόνισσα: Ακούσατε; Πάλι ο Τεμπέλης πεινάει.

1^{ος} Γείτονας: Ζητάει βοήθεια.

2^{ος} Γείτονας: Ποιος θα πάει;

3^{ος} Γείτονας: Που είναι;

4^{ος} Γείτονας: Τι με ενδιαφέρει!

5^{ος} Γείτονας: Έπρεπε να δουλέψει!

6^{ος} Γείτονας: Καλά να πάθει.

Η Γειτόνισσα μπαίνει στο δωμάτιο του Τεμπέλη, τον πλησιάζει και λέει:

Η Γειτόνισσα: Σήκω τεμπέλη, πήγαινε να βρεις δουλειά...

Ο Τεμπέλης δεν κουνιέται καθόλου. Μπαίνουν οι Γείτονες ένας-ένας, από τον πρώτο ως και τον έκτο, πλησιάζουν και μιλάνε.

1^{ος} Γείτονας: Μα να είναι τόσο τεμπέλης;

2^{ος} Γείτονας: Αχ! Ζει ή πέθανε;

Τον εξετάζει.

2^{ος} Γείτονας: Αχ!

3^{ος} Γείτονας: Πω πω!

4^{ος} Γείτονας: Τον καημένο!

5^{ος} Γείτονας: Γιατί να πεθάνει;

6^{ος} Γείτονας: Τι κρίμα!

Η Γειτόνισσα: Ας φωνάξουμε τους Παπάδες.

Η Γειτόνισσα φεύγει για να πάει να φωνάξει τους Παπάδες. Λίγο αργότερα επιστρέφει μαζί με τους Παπάδες.

1^{ος} Παπάς: Ωχ! Τι έγινε;

2^{ος} Παπάς: Αχ! Συχωρεμένος να' ναι.

3^{ος} Παπάς: Ήταν καλός χριστιανός.

4^{ος} Παπάς: Σηκώσετε τον τώρα.

Οι Γείτονες σηκώνουν τον Τεμπέλη, κάνουν μερικά βήματα και τον αφήνουν κάτω, μπροστά από το παράθυρο της γυναίκας με τα παξιμάδια. Εκείνη μόλις τον βλέπει τον λυπάται και λέει τα παρακάτω:

Η Γυναίκα: Ο κακόμοιρος! Από την πείνα του θα πέθανε! Πού να το 'ξερα να του στείλω καμπόσα παξιμάδια πόχω!

Ο Τεμπέλης ανοίγει τα μάτια του, σηκώνει λίγο το κεφάλι του και το γυρνάει προς το παράθυρο της Γυναίκας. Τότε όλοι τον κοιτούν και μένουν κοκαλωμένοι και άφωνοι, με ανοιχτό το στόμα. Ο Τεμπέλης μιλάει.

Τεμπέλης: Βρεμένα είναι ή ξερά;

Η Γυναίκα δείχνει στον Τεμπέλη τα παξιμάδια, καθώς τα κρατάει στα χέρια. Όλοι κοιτούν εκείνη τώρα.

Η Γυναίκα: Ξερά...

Όλοι κοιτούν τον Τεμπέλη με περιέργεια.

Τεμπέλης: Ε! Τότε ψάλετε, παπάδες, ψάλετε...

Ο Τεμπέλης ξαπλώνει ακριβώς όπως ήταν πριν, αλλά οι Γείτονες που τον κουβαλούσαν πριν τώρα τον σηκώνουν όρθιο θυμωμένοι. Τότε όλοι λένε μαζί:

Όλοι: Ο γρουσούζης επροτίμησε να θαφτεί ζωντανός, παρά να κάμει τον κόπο να μουσκέψει τα παξιμάδια.

❖ **Κάποτε ριζώνουν και τα λόγια.**

Όλοι: Μια φορά ήταν ένας βασιλιάς και είχε στο κεφάλι του ένα κερατάκι.

Ο Υπηρέτης του Βασιλιά παίρνει για θρόνο μια ωραία στολισμένη καρέκλα και την τοποθετεί στη μία άκρη της σκηνής, όπου βρίσκεται το παλάτι (στην άλλη άκρη είναι το πηγάδι και η πόλη είναι όλος ο χώρος ο ενδιαμέσος). Απευθύνεται στο Βασιλιά.

Υπηρέτης: Μεγαλειότατε σας ζητούν.

Ο Βασιλιάς, που βρίσκεται εκεί κοντά, προχωράει, κάθεται στο θρόνο του και

ρωτάει:

Βασιλιάς: Ποιος με ζητάει;

Υπηρέτης: Είναι ο προσωπικός σας κουρέας.

Βασιλιάς: Πήγαινε ζήτα του να έρθει αμέσως εδώ αλλά εσύ να μην ξαναμπείς μέσα μέχρι να τελειώσει το κούρεμά μου.

Ο Υπηρέτης υποκλίνεται, και φεύγει από τη σκηνή, αφού όμως πρώτα έχει πάει να φωνάξει τον κουρέα. Ο Βασιλιάς κοιτάζει γύρω-γύρω μήπως τον βλέπει κανένας και ξύνει το κεφάλι του.

Ξαφνικά, μπαίνει ο Κουρέας και αιφνιδιάζει το Βασιλιά. Ο Βασιλιάς, που μέχρι τη στιγμή εκείνη ήταν αφηρημένος, γυρνάει απότομα το βλέμμα του προς την πόρτα, απ' όπου υποτίθεται πως μόλις έχει μπει ο Κουρέας.

Βασιλιάς: Αχ! Ποιος είναι; Τι έγινε;

Ο Βασιλιάς αντιλαμβάνεται πως αυτός που μόλις μπήκε ήταν ο Κουρέας. Έτσι ανακουφίζεται, αλλά και θυμώνει παράλληλα.

Βασιλιάς: Αχ! Μάλιστα, εσύ είσαι. Γιατί δεν χτύπησες την πόρτα!

Ο Κουρέας πλησιάζει το Βασιλιά και υποκλίνεται.

Κουρέας: Ζητώ συγγνώμη αν σας τρόμαξα. Νόμιζα πως με περιμένατε. Ο Υπηρέτης σας μου ζήτησε να έρθω εδώ αμέσως. Επίσης μου είπε πως κανείς δεν πρόκειται να διακόψει το κούρεμά σας, οπότε να μην ανησυχείτε καθόλου. Να αρχίσω τώρα το κούρεμα;

Ο Κουρέας ξεκινάει χωρίς να περιμένει απάντηση. Ο Βασιλιάς εξαγριώνεται.

Βασιλιάς: Σταμάτα αμέσως το κούρεμα!

Ο Κουρέας τρομάζει.

Βασιλιάς: Γιατί να ανησυχώ εγώ! Εσύ να ανησυχήσεις, γιατί αν το πεις σε κανένα θα σου πάρω το κεφάλι.

Ο Κουρέας τρέμει.

Κουρέας: Τι να πω Βασιλιά;

Βασιλιάς: Μην κάνεις πως δεν καταλαβαίνεις. Ξέρεις πολύ καλά. Συνέχισε τώρα και μη μιλάς.

Κουρέας: Μάλιστα Βασιλιά.

Ο Κουρέας συνεχίζει τρέμοντας, κάτι που εξαγριώνει ακόμη περισσότερο το Βασιλιά.

Ο Βασιλιάς: ... Και σταμάτα να τρέμεις, γιατί δεν θα το γλιτώσεις το κεφάλι σου. Θα σου το κόψω αν με κουρέψεις στραβά.

Ο Κουρέας σταματάει. Πιάνει το λαιμό του, αλλά προσπαθεί να συγκρατήσει το

τρέμουλό του, παρά το φόβο που τον έχει πιάσει.

Κουρέας: Μάλιστα Βασιλιά.

Ο Βασιλιάς: Συνέχισε τώρα, και πρόσεχε και το κερατάκι. Θα σε σκοτώσω αμέσως αν κάνεις κανένα λάθος.

Ο Κουρέας συνεχίζει να κουρεύει το Βασιλιά αργά και σταθερά. Μετά από λίγο λέει στο Βασιλιά:

Κουρέας: Τελειώσαμε Βασιλιά μου.

Ο Κουρέας δίνει έναν καθρέπτη στο Βασιλιά. Εκείνος περιεργάζεται το είδωλό του προσεκτικά, κουνώντας συνέχεια τον καθρέπτη, αλλά και το κεφάλι του, πιάνοντας τα μαλλιά του κλπ.

Κουρέας: Όπως βλέπετε στον καθρέπτη σας κούρεψα μια χαρά.

Ο Βασιλιάς: Σ' ευχαριστώ.

Ο Κουρέας χαμογελάει και λέει στο Βασιλιά:

Ο Βασιλιάς: Παρακαλώ!

Ο Βασιλιάς θυμώνει πάλι και λέει με αυστηρό ύφος στον Κουρέα.

Βασιλιάς: Βρίσκεις τίποτε αστείο και γέλας;

Κουρέας: Τίποτα Βασιλιά μου. Αφού δεν γελάω.

Βασιλιάς: Είσαι σίγουρος; Γιατί εμένα μου φαίνεται ότι πήγες να γελάσεις;

Κουρέας: Αν σας χαμογέλασα Βασιλιά μου χωρίς λόγο ήταν.

Βασιλιάς: Άκουσέ με προσεκτικά. Αν συνεχίσεις έτσι θα τιμωρηθείς σκληρά και θα κοπούν μια και καλή όλα αυτά τα ψέματα και τα γέλια. Κατάλαβες;

Κουρέας: Μάλιστα Βασιλιά.

Βασιλιάς: Δυστυχώς και για τους δυο μας δεν μπορούσα να κρύψω το μυστικό μου και από σένα. Αν όμως το πεις σε κανένα ξέρεις τι θα πάθεις.

Κουρέας: Εντάξει, δεν θα το πω σε κανένα.

Βασιλιάς: Χάσου τώρα από τα μάτια μου!

Ο Κουρέας φεύγει τρέχοντας. Περνάει από την πόρτα του δωματίου του Βασιλιά και πηγαίνει στην άλλη άκρη της σκηνής. Ο Βασιλιάς φεύγει από τη σκηνή προσωρινά, ενώ ο Υπηρέτης τοποθετεί το θρόνο μπροστά του.

Ο Κουρέας κοιτάζει δεξιά-αριστερά και λέει:

Κουρέας: Αχ! Δεν αντέχω. Τι να κάνω; Πού να το πω;...

Κοντά στον Κουρέα στήνεται το Πηγάδι. Μέσα στο Πηγάδι κάθεται η Καλαμιά/Φλογέρα. Χωρίς να φαίνεται, λέει στον Κουρέα:

Καλαμιά/Φλογέρα: Έχω νερό. Έλα να πιεις!

Τότε ο Κουρέας κοιτάζει προς το Πηγάδι και λέει:

Κουρέας: Το βρήκα!

Ο Κουρέας πηγαίνει τρέχοντας στο Πηγάδι, σκύβει από πάνω και φωνάζει μ' όλη του την καρδιά:

Κουρέας: Ο βασιλιάς έχει κερατάκι!

Η Καλαμιά/Φλογέρα επαναλαμβάνει σαν αντίλαλος την ίδια φράση.

Καλαμιά/Φλογέρα: Ο βασιλιάς έχει κερατάκι!

Ο Κουρέας φεύγει από τη σκηνή γεμάτος χαρά. Περνούν λίγα λεπτά και...

Ακούγεται πάλι η ίδια φωνή μέσα από το πηγάδι.

Καλαμιά/Φλογέρα: Αχ, τι κρίμα! Ξεράθηκα από τη δίψα. Γιατί να μην έχω πια ούτε λίγο νερό!

Το πηγάδι σιγά-σιγά αρχίζει να χαμηλώνει, ενώ παράλληλα ξεπροβάλλει η Καλαμιά/Φλογέρα.

Το πηγάδι σιγά-σιγά φεύγει, ενώ ψηλώνει η Καλαμιά/Φλογέρα. Αέρας συσάει και την κουνάει.

Ο Βοσκός περνάει τραγουδώντας μπροστά από την Καλαμιά/Φλογέρα.

Βοσκός: Τσοπανάκος ήμουνα...

Σταματάει, κοιτάζει την Καλαμιά/Φλογέρα και λέει:

Βοσκός: Για δεξ! Μια καλαμιά. Είναι ό,τι πρέπει για φλογέρα. Χρειάζομαι μια φλογέρα.

Ο Βοσκός πιάνει και κόβει την Καλαμιά/Φλογέρα, της κάνει τρύπες και την κάνει Φλογέρα. Φωνάζει μακριά.

Βοσκός: Προβατίνες ελάτε!

Στη συνέχεια πηγαίνει στην πόλη, μαζί με την Καλαμιά/Φλογέρα, και λέει:

Βοσκός: Ας δοκιμάσω τώρα εδώ στην πόλη τη φλογέρα.

Καλαμιά/Φλογέρα: Μπί, μπί, ο βασιλιάς έχει κερατάκι, ο βασιλιάς έχει κερατάκι!

Ο Βοσκός σταματάει να παίζει τη φλογέρα, όμως είναι ήδη αργά, γιατί μία Υπήκοος ήταν δίπλα και άκουσε.

Ένας-ένας οι Υπήκοοι, όταν ακούνε τα λόγια της Καλαμιάς/Φλογέρας, πάνε στον επόμενο και τα επαναλαμβάνουν. Μετά επιστρέφουν στη θέση τους, αλλά μετά μιλούν όλοι μαζί κάνοντας πολύ φασαρία. Ο ίδιος ο βοσκός κάθεται στην άκρη της σκηνής και δεν παίζει τη φλογέρα πια.

Η Υπήκοος: Άκουσα μια φλογέρα να λέει πως ο βασιλιάς έχει κερατάκι. Έχω χάσει επεισόδια;

1ος Υπήκοος: Άκουσον-άκουσον! Μια γυναίκα λέει ότι ο βασιλιάς έχει κερατάκι.

2ος Υπήκοος: Μια γυναίκα είδε στο κεφάλι του βασιλιά ένα κερατάκι.

4ος Υπήκοος: Καλά να πάθει ο βασιλιάς που έχει κερατάκι.

5ος Υπήκοος: Αχ! Τον καημένο το βασιλιά. Λένε πως έχει κερατάκι.

Όλοι οι Υπήκοοι μαζί, προς το κοινό: Ο βασιλιάς έχει κερατάκι, ο βασιλιάς έχει κερατάκι!

Ο Υπηρέτης του Βασιλιά εμφανίζεται στη σκηνή τρέχοντας, ενώ οι Υπήκοοι, επίσης τρέχοντας, φεύγουν. Στη συνέχεια παίρνει το θρόνο του βασιλιά και τον τοποθετεί κοντά του, στο παλάτι. Απευθύνεται στο Βασιλιά.

Υπηρέτης: Μεγαλειότατε πρέπει να σας πω κάτι.

Ο Βασιλιάς προχωράει, κάθεται στο θρόνο του και ρωτάει:

Βασιλιάς: Τι είναι παιδί μου;

Υπηρέτης: Ακούγεται στους δρόμους της πόλης μας η ανοησία πως έχετε ένα κερατάκι.

Βασιλιάς: Πώς! Πες σε όλους να σωπάσουν αλλιώς θα τους πάρω το κεφάλι. Επίσης φέρε μου εδώ μπροστά τον Κουρέα.

Ο Υπηρέτης υποκλίνεται. Μετακινεί το θρόνο στην αμέσως προηγούμενη θέση του και φεύγει. Ο Βασιλιάς επίσης πηγαίνει στην άκρη. Φεύγει και ο Υπηρέτης και βγάζει βασιλικό διάγγελμα.

Υπηρέτης: Απαγορεύεται σε όλους σας να λέτε πως ο βασιλιάς έχει κερατάκι. Οι παραβάτες θα τιμωρηθούν δι' αποκεφαλισμού.

Τότε τρέχει κοντά του η Υπήκοος.

Η Υπήκοος: Σας παρακαλώ, μη με τιμωρήσετε, ξέρω τον ένοχο.

Εμφανίζεται ο Βοσκός με την Καλαμιά/Φλογέρα, που την έχει στα χέρια του. Η Υπήκοος Δείχνει την Καλαμιά/Φλογέρα.

Η Υπήκοος: Ορίστε, είναι αυτή η μαγική φλογέρα.

Υπηρέτης: Ε! Όχι και μαγική!

Η Υπήκοος: Μα μαγική είναι. Δεν τη βλέπετε;

Βοσκός: Μα μάγος είμαι!

Η Υπήκοος: Παίξε.

Έτσι ο Βοσκός παίζει:

Καλαμιά/Φλογέρα: Μπί, μπί, ο βασιλιάς έχει κερατάκι, ο βασιλιάς έχει κερατάκι!

Την ίδια στιγμή εμφανίζεται και ο Κουρέας. Προσπαθεί να το σκάσει, αλλά μάταια.

Υπηρέτης: Πιάστε τον, πιάστε τον Κουρέα!

Εμφανίζονται πάλι οι 5 Υπήκοοι, πιάνουν τον Κουρέα και τον παραδίδουν στον Υπηρέτη του Βασιλιά. Εκείνος τον οδηγεί στο παλάτι του βασιλιά, μαζί με την Υπήκοο, το Βοσκό και την Καλαμιά/Φλογέρα.

Υπηρέτης: Αφήστε τον σε μένα τώρα. Ελπίζω να μην κάνεις καμία απερισκεψία! Ζήτησε να σε δει ο Βασιλιάς.

Απευθύνεται τώρα στους άλλους.

Υπηρέτης: Θα πάμε και εμείς μαζί του στο Βασιλιά.

Ο Υπηρέτης οδηγεί όλους μέχρι το δωμάτιο του Βασιλιά. Εκεί στήνει το θρόνο του βασιλιά Απευθύνεται στο Βασιλιά λέγοντας.

Υπηρέτης: Βασιλιά μου σας έφερα τον Κουρέα. Επίσης σας έφερα αυτούς που σας προσβάλανε διαδίδοντας πρώτοι-πρώτοι αυτό το ψέμα.

Ο Βασιλιάς προχωράει, και όρθιος ρωτάει:

Βασιλιάς: Ποιο ψέμα... Α! Πως έχω κερατάκι. Και βέβαια είναι ψέμα... Ποιος είναι αυτός που είπε πρώτος απ' όλους αυτό το ψέμα;

Υπηρέτης: Αυτή η φλογέρα, Βασιλιά μου, αυτή η παλιοφλογέρα που παίζει αυτός εδώ ο τσοπάνης.

Βασιλιάς: Η φλογέρα! Μάλιστα. Αφήστε με τον Κουρέα πρώτα.

Απομακρύνονται όλοι οι άλλοι.

Βασιλιάς: Πού τον είπες αυτόν το λόγο;

Κουρέας: Αχ! Σας ορκίζομαι, σε κανένα. Μόνο μια φορά δεν βάσταξα και πήγα και το είπα μέσα σε ένα πηγάδι.

Ο Βασιλιάς φωνάζει δυνατά:

Βασιλιάς: Υπηρέτη...

Υπηρέτης: Μάλιστα.

Βασιλιάς: Να έρθει αμέσως μέσα ο τσοπάνης.

Ο Υπηρέτης σπρώχνει τον τσοπάνη προς το Βασιλιά.

Βασιλιάς: Πού βρήκες τη Φλογέρα;

Βοσκός: Δεν φταίω εγώ Βασιλιά.

Βασιλιάς: Πού τη βρήκες, είπα!

Βοσκός: Δεν θα σου πω, θα νομίζεις ότι λέω ψέματα.

Βασιλιάς: Πώς τολμάς!

Βοσκός: Ε, λοιπόν, πίστεψέ με, Βασιλιά, τη φλογέρα την έκαμα από ένα καλάμι που βγήκε μέσα σε ένα ξερό πηγάδι.

Βασιλιάς: Πώς είπες;

Βοσκός: Αχ, μη με τιμωρήσεις Βασιλιά!

Βασιλιάς: Μα έτσι φανερώνεται πως...

Όλοι μαζί: Έτσι φανερώθηκε πως κάποτε ριζώνουν και τα λόγια.